

## Spis treści

|                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Przedmowa .....                                                               | 9   |
| Wprowadzenie i rys historyczny .....                                          | 11  |
| Najważniejsze etapy rozwoju wiedzy o zaburzeniach psychicznych .....          | 13  |
| Analiza przypadków w zarysie .....                                            | 16  |
| 1. Pojęcie zaburzenia .....                                                   | 21  |
| Klasyfikacje Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego ( <i>DSM</i> ) ..... | 22  |
| Rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych .....                                 | 23  |
| Osoba uznana za normalną może mieć zaburzenia .....                           | 24  |
| 2. Teorie i techniki .....                                                    | 37  |
| Umiarkowany lęk, depresja i fobie proste w ujęciu różnych teorii .....        | 37  |
| Multimodalny program leczenia .....                                           | 53  |
| 3. Zaburzenia lękowe .....                                                    | 59  |
| Studium lęku .....                                                            | 60  |
| Agorafobia .....                                                              | 65  |
| Zaburzenie obsesyjno-kompulsyjne .....                                        | 72  |
| Zespół stresu pourazowego .....                                               | 80  |
| 4. Zaburzenia dysocjacyjne i zaburzenia snu .....                             | 89  |
| Osobowość wieloraka .....                                                     | 90  |
| Zaburzenia snu .....                                                          | 97  |
| 5. Zaburzenia somatoformiczne .....                                           | 105 |
| Podkategorie zaburzeń somatoformicznych .....                                 | 107 |

|                                                                                            |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Zaburzenie somatyzacyjne .....                                                             | 110 |
| Zaburzenie bólowe .....                                                                    | 114 |
| 6. Schizofrenia i zaburzenie urojeniowe (paranoiczne) .....                                | 121 |
| Postać nieodróżniona schizofrenii .....                                                    | 124 |
| Postać paranoiczna schizofrenii .....                                                      | 131 |
| Osobowość paranoiczna .....                                                                | 137 |
| 7. Zaburzenia nastroju (afektywne) i samobójstwa .....                                     | 143 |
| Depresja endogenna a próby samobójcze .....                                                | 144 |
| Sezonowe zaburzenia afektywne .....                                                        | 151 |
| Dwubiegowe zaburzenie afektywne (psychoza maniako-depresyjna) .....                        | 158 |
| 8. Zaburzenia psychoseksualne .....                                                        | 169 |
| Parafilia .....                                                                            | 170 |
| Pedofilia .....                                                                            | 179 |
| Transwestytyzm .....                                                                       | 184 |
| Dysfunkcja seksualna (impotencja) .....                                                    | 188 |
| Dysfunkcje psychoseksualne u kobiet .....                                                  | 195 |
| 9. Zaburzenia związane z substancjami .....                                                | 199 |
| Nadużywanie i uzależnienie od alkoholu .....                                               | 202 |
| Nadużywanie leków .....                                                                    | 212 |
| Uzależnienie od wielu substancji .....                                                     | 213 |
| Uzależnienie od nikotyny .....                                                             | 217 |
| 10. Zaburzenia odżywiania .....                                                            | 221 |
| Anoreksja psychiczna (jadłowstręt psychiczny) .....                                        | 221 |
| Bulimia psychiczna ( <i>bulimia nervosa</i> ) .....                                        | 229 |
| 11. Zaburzenia osobowości .....                                                            | 239 |
| Typy osobowości i odpowiadające im potencjalne zaburzenia .....                            | 240 |
| Histrioniczne zaburzenie osobowości .....                                                  | 242 |
| Anty społeczne zaburzenie osobowości .....                                                 | 248 |
| Schizoidalne zaburzenie osobowości .....                                                   | 258 |
| 12. Zaburzenia kontroli impulsów .....                                                     | 267 |
| Patologiczny hazard .....                                                                  | 268 |
| Kleptomania .....                                                                          | 273 |
| 13. Zaburzenia manifestujące się przemocą .....                                            | 279 |
| Przyczyny przemocy .....                                                                   | 279 |
| Przemoc w rodzinie, fizyczne i seksualne wykorzystywanie dzieci<br>lub współmałżonka ..... | 287 |

|                                                                                                                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 14. Zaburzenia psychiczne u dzieci i młodzieży .....                                                                                                                               | 299 |
| Zaburzenia rozwojowe mowy .....                                                                                                                                                    | 300 |
| Zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi (ADHD) .....                                                                                                               | 305 |
| Autyzm dziecięcy .....                                                                                                                                                             | 310 |
| Zaburzenie lęku separacyjnego powiązane z odmową chodzenia do szkoły .....                                                                                                         | 315 |
| Zaburzenia opozycyjno-buntownicze .....                                                                                                                                            | 321 |
| Zaburzenie lub kryzys związany z kształtowaniem się tożsamości .....                                                                                                               | 326 |
| 15. Organiczne zaburzenia psychiczne i upośledzenie umysłowe .....                                                                                                                 | 329 |
| Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania mózgu po usunięciu<br>dominującej półkuli .....                                                                                           | 330 |
| Choroba Alzheimera .....                                                                                                                                                           | 333 |
| Upośledzenie umysłowe .....                                                                                                                                                        | 339 |
| 16. Kwestie prawne i praktyka psychologiczna .....                                                                                                                                 | 343 |
| Zaburzenia funkcjonowania ośrodkowego układu nerwowego i niezdol-<br>ność do podjęcia czynności prawnych wynikająca z podeszłego wieku i/lub<br>nadużywania alkoholu .....         | 344 |
| Odpowiedzialność karna i orzekanie, czy stan psychiczny danej osoby<br>pozwala postawić ją w stan oskarżenia, oraz ocena, czy badany jest groźny<br>dla siebie lub otoczenia ..... | 350 |
| 17. Postscriptum. Pozytywnie o zdrowiu psychicznym .....                                                                                                                           | 361 |
| Bibliografia .....                                                                                                                                                                 | 365 |
| Indeks nazwisk .....                                                                                                                                                               | 375 |
| Indeks rzeczowy .....                                                                                                                                                              | 378 |